

ΑΑΔΕ

Ανεξάρτητη Αρχή
Δημοσίων Εσόδων

ΥΠΗΡΕΤΟΥΜΕ ΠΙΣΤΑ
ΔΗΜΟΣΙΟ ΣΥΜΦΕΡΟΝ
ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΣΥΝΟΛΟ

Χρηστικός Οδηγός για τα βασικά φορολογικά δικαιώματα των ΑμεΑ

ΑΘΗΝΑ, ΟΚΤΩΒΡΙΟΣ 2023

Πίνακας Περιεχομένων

1	Εισαγωγικό σημείωμα.....	3
1.1	Ορισμός.....	3
2	ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ.....	4
2.1	Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία.....	4
3	ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ.....	6
3.1	Τι ισχύει γενικά.....	6
3.2	Η περίπτωση των ΑμεΑ.....	6
3.2.1	Ολική απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος.....	6
3.3	Απαλλαγή από την εισφορά αλληλεγγύης.....	7
3.4	Μείωση στον φόρο κατά 200 ευρώ.....	8
3.5	Απαλλαγή από το τέλος επιτηδεύματος.....	8
3.5.1	Ορισμός.....	8
3.6	Εξαιρέση από την πραγματοποίηση δαπανών για αγορές αγαθών και λήψη υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής.....	8
3.7	Απαλλαγές από τις ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια).....	9
3.8	Πιστοποίηση αναπηρίας για τη φορολογία εισοδήματος.....	9
4	ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ.....	12
4.1	Τι ισχύει γενικά.....	12
4.2	Η περίπτωση των ΑμεΑ.....	12
5	ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ.....	13
5.1	Ορισμός.....	13
5.2	Απαλλαγές από τον Φόρο Μεταβίβασης Ακινήτου.....	13
5.2.1	Τι ισχύει γενικά.....	13
5.2.2	Πότε ισχύει αυτή η απαλλαγή.....	13
5.2.3	Η περίπτωση των ΑμεΑ.....	14
6	ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ/ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ/ΔΩΡΕΑΣ.....	15
6.1	Τι ισχύει γενικά.....	15
6.2	Ορισμός.....	15
6.3	Η περίπτωση των ΑμεΑ.....	16
6.4	Ειδικά για τον φόρο κληρονομιάς ή για περιπτώσεις γονικής παροχής.....	16

7	ΕΝΦΙΑ	17
7.1	Ορισμός	17
7.2	Τι ισχύει γενικά.....	17
7.3	Η περίπτωση των ΑμεΑ	18
7.3.1	Απαλλαγή 100 % από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων	18
7.3.2	Χορήγηση απαλλαγής κατά την εκκαθάριση της Δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων (Ε9)	18
8	ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ	20
8.1	Τέλος Ταξινόμησης	20
8.1.1	Τι ισχύει γενικά.....	20
8.1.2	Η περίπτωση των ΑμεΑ	20
8.2	Τέλη Κυκλοφορίας	22
8.2.1	Τι ισχύει γενικά.....	22
8.2.2	Η περίπτωση των ΑμεΑ	22
8.2.3	Διαδικασία Χορήγησης της Απαλλαγής.....	23

1 Εισαγωγικό σημείωμα

Η Ελληνική Πολιτεία και η Φορολογική Διοίκηση, αναγνωρίζοντας τα συνταγματικά δικαιώματα αλλά και τις ιδιαίτερες ανάγκες των ατόμων με αναπηρία (ΑμεΑ), έχουν προβεί σε μια σειρά από νομοθετικές ενέργειες που στοχεύουν στην οικονομική τους ανακούφιση. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσονται συγκεκριμένα μέτρα ελάφρυνσης ή/και απαλλαγής από τις φορολογικές τους υποχρεώσεις.

Το παρόν εγχειρίδιο καλύπτει τα μέτρα και τις ελαφρύνσεις που αφορούν σε βασικές πτυχές της φορολογίας, ήτοι τον Φόρο Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων, τον ΦΠΑ σε βασικά αγαθά άμεσου ενδιαφέροντος, τους φόρους κεφαλαίου, τον ΕΝΦΙΑ και τα Τέλη Κυκλοφορίας. Δημιουργήθηκε από τη Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης σε συνεργασία με τις Διευθύνσεις Εφαρμογής Άμεσης Φορολογίας, Εφαρμογής Φορολογίας Κεφαλαίου & Περιουσιολογίου, Έμμεσης Φορολογίας της Γενικής Διεύθυνσης Φορολογίας καθώς και τις Διευθύνσεις Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης & ΦΠΑ, Δασμολογικών Θεμάτων Ειδικών Καθεστώτων & Απαλλαγών της Γενικής Διεύθυνσης Τελωνείων και Ειδικών Φόρων Κατανάλωσης.

1.1 Ορισμός

ΑμεΑ είναι τα άτομα που έχουν είτε μόνιμες είτε προσωρινές βλάβες, ανικανότητες, αδυναμίες, αναπηρίες ή συνδυασμό των παραπάνω, προερχόμενες από φυσική, ψυχική ή νοητική ανεπάρκεια.

Πρόκειται για άτομα με σοβαρές ανεπάρκειες ή μειονεξίες, οι οποίες περιορίζουν ή αποκλείουν την εκτέλεση δραστηριότητας ή λειτουργίας, η οποία θεωρείται κανονική για έναν άνθρωπο. Συνεπώς, δεν είναι όλα τα ΑμεΑ ίδια. Υπάρχουν άτομα με μόνιμη ανικανότητα και άτομα με προσωρινή/παροδική ανικανότητα. [Απόφαση του Συμβουλίου των Υπουργών της Ευρωπαϊκής Ένωσης (απ. 93/136/ΕΟΚ), όπως αυτή αναφέρεται στην επίσημη Εφημερίδα Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων (9/3/93)].

2 ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΣΗ ΤΗΣ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ

Για την πιστοποίηση της αναπηρίας απαιτείται, είτε γνωμάτευση από υγειονομική επιτροπή του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), είτε γνωμάτευση των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Οι αιτήσεις για πιστοποίηση αναπηρίας από το ΚΕ.Π.Α. υποβάλλονται ηλεκτρονικά μέσω του gov.gr και της «Εθνικής Πύλης Αναπηρίας» στο <https://ekepa.epan.gov.gr/kepa/web/>.

Εάν για οποιοδήποτε λόγο δεν είναι εφικτή η υποβολή αίτησης ηλεκτρονικά, τότε υποβάλλεται: (α) είτε με εξουσιοδότηση άλλου προσώπου για να κάνει την αίτηση για λογαριασμό του ατόμου με αναπηρία, (β) είτε με την προσέλευση σε ένα σημείο φυσικής εξυπηρέτησης, δηλαδή σε Κέντρο Κοινότητας (Κ.Κ.), Κέντρο Εξυπηρέτησης Πολιτών (ΚΕΠ) ή Γραμματεία του ΚΕ.Π.Α., για να υποβάλει την αίτηση ένας υπάλληλος, για λογαριασμό του ατόμου με αναπηρία και βάσει των πληροφοριών που θα του παρέχει.

Ο πολίτης υποβάλλει στο ΚΕ.Π.Α. μία και μοναδική αίτηση για πιστοποίηση αναπηρίας, ανεξαρτήτως της παροχής που επιθυμεί έπειτα να αιτηθεί. Η πιστοποίηση που λαμβάνει είναι ενιαία και τον πιστοποιεί ως προς τα ιατρικά κριτήρια κάθε δυνατής ασφαλιστικής, προνοιακής, κοινωνικής ή άλλου είδους παροχής.

2.1 Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία

Το Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία είναι υποσύστημα της Εθνικής Πύλης Αναπηρίας. Σε αυτό καταγράφονται όλα τα άτομα που διαθέτουν πιστοποίηση αναπηρίας που έχει εκδοθεί από το Κέντρο Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Στρατού, του Ναυτικού, της Αεροπορίας, της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος. Η καταγραφή στο Ψηφιακό Μητρώο Ατόμων με Αναπηρία δεν θίγει την ισχύ πιστοποιήσεων αναπηρίας που έχουν ήδη χορηγηθεί.

Σημείωση:

- Η πρωτοβάθμια υγειονομική επιτροπή εκδίδει τη Γνωμάτευση Αναπηρίας (Γ.Α.), στην οποία πιστοποιείται το ποσοστό αναπηρίας του αιτούντος, σύμφωνα με τον Ενιαίο Πίνακα Προσδιορισμού Ποσοστού Αναπηρίας που εκδίδεται σύμφωνα με το άρθρο 7 του ν. 3863/2010 (Α' 115) και καθορίζει τα ποσοστά αναπηρίας που συνεπάγεται κάθε πάθηση ή βλάβη ή σωματική ή ψυχική ή πνευματική εξασθένιση ή η συνδυασμένη εμφάνιση τέτοιων παθήσεων ή βλαβών ή εξασθενήσεων, καθώς και οι υποτροπές αυτών.

- Βάσει της Γ.Α., το ΚΕ.Π.Α. εκδίδει τη Γνωστοποίηση Αποτελέσματος Πιστοποίησης Αναπηρίας (Γ.Α.Π.Α.), η οποία είναι δεσμευτική για τον e-Ε.Φ.Κ.Α. και τις υπηρεσίες του Δημοσίου. Η Γ.Α.Π.Α. ορίζει τη διάρκεια ισχύος της πιστοποίησης αναπηρίας και καταγράφει τις διαπιστωθείσες παθήσεις του ενδιαφερομένου, σύμφωνα με την κωδικοποίηση νόσων κατά ICD-10 και το ποσοστό ιατρικής αναπηρίας του, καθώς και τις συνταξιοδοτικές, επιδοματικές, κοινωνικές και οικονομικές παροχές ή κοινωνικές υπηρεσίες, οι οποίες προβλέπονται από τη νομοθεσία για τα άτομα με αναπηρία και για τις οποίες ο ενδιαφερόμενος πληροί τις απαιτούμενες ιατρικές προϋποθέσεις.
- Η γνωμάτευση που περιέχει οριστική κρίση ως προς το ποσοστό αναπηρίας ή ισχύει εφ' όρου ζωής, διατηρεί την ισχύ της και γίνεται δεκτή ανεξαρτήτως του χρόνου έκδοσής της ή της κατάργησής της υγειονομικής επιτροπής που χορήγησε αυτή, δηλαδή ακόμα και όταν πρόκειται για γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής προ ΚΕ.Π.Α.

Σημαντικό

1. Εάν διαθέτετε περισσότερες από μία γνωματεύσεις αναπηρίας του ίδιου ή διαφορετικών φορέων που ισχύουν μέσα στο φορολογικό έτος, οι οποίες πιστοποιούν διαφορετικά ποσοστά αναπηρίας, τότε λαμβάνεται υπόψη η γνωμάτευση με το ευνοϊκότερο για εσάς ποσοστό αναπηρίας.
2. Ακόμη και αν διαθέτετε γνωμάτευση με διάρκεια αναπηρίας που δεν αφορά στο σύνολο των μηνών του φορολογικού έτους, αυτή γίνεται αποδεκτή και θα έχετε την ανάλογη φορολογική απαλλαγή ή την φορολογική ελάφρυνση για ολόκληρο το φορολογικό έτος.
3. Στην περίπτωση φορολογικής υποχρέωσης που δεν αφορά φορολογικό έτος αλλά αναφέρεται σε συγκεκριμένη ημερομηνία (π.χ. ΕΝΦΙΑ, φόρο κληρονομιάς, δωρεάς κ.λπ.), λαμβάνεται υπόψη η γνωμάτευση που ισχύει κατά τη συγκεκριμένη ημερομηνία.

3 ΦΟΡΟΣ ΕΙΣΟΔΗΜΑΤΟΣ

3.1 Τι ισχύει γενικά

Εάν είστε φυσικό πρόσωπο που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα, έχετε συμπληρώσει το 18ο έτος της ηλικίας σας και αποκτάτε πραγματικό ή τεκμαρτό εισόδημα¹, ανεξάρτητα από το αν είστε εξαρτώμενο μέλος ή όχι, τότε υποχρεούστε να υποβάλλετε κάθε έτος **δήλωση φορολογίας εισοδήματος** μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE επιλέγοντας «Φορολογικές υπηρεσίες» → «Εισόδημα» → «[Δήλωση φορολογίας εισοδήματος Φ.Π.\(Ε1-Ε2-Ε3\)](#)».

Αντίστοιχη υποχρέωση έχουν και οι φορολογούμενοι που έχουν κάνει έναρξη εργασιών ατομικής επιχείρησης.

Περισσότερες πληροφορίες για την συγκεκριμένη υποχρέωση θα βρείτε στον σύνδεσμο <https://www.aade.gr/dilosi-forologias-eisodimatos-fp-e1-e2-e3> στις:

1. Οδηγίες για τη συμπλήρωση δήλωσης Φορολογίας Εισοδήματος Φυσικών Προσώπων
2. Συχνές ερωτήσεις-απαντήσεις για τη δήλωση, την υποβολή της, καθώς και για την επιβολή ή μη φόρου εισοδήματος φυσικών προσώπων.

3.2 Η περίπτωση των ΑμεΑ

3.2.1 Ολική απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος

Εφόσον έχετε αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον 80% και το εισόδημά σας προκύπτει από μισθωτή εργασία, συντάξεις και πάγια αντιμισθία, τότε έχετε πλήρη απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος.

Προσοχή:

Απαλλαγή από την καταβολή φόρου εισοδήματος δεν σημαίνει απαλλαγή από την υποχρέωση συμπλήρωσης του εντύπου Ε1 και υποβολής δήλωσης φορολογίας εισοδήματος.

Οι κωδικοί του εντύπου Ε1 που πρέπει να συμπληρώσετε στην περίπτωση αυτή βρίσκονται στον **Πίνακα 2. ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ**.

Σημαντικό:

Η απαλλαγή που χορηγείται σε αναπήρους με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 80% ισχύει για τα εισοδήματα αυτά που αποκτώνται είτε από φορολογικό κάτοικο Ελλάδος είτε από

¹ Τεκμαρτό Εισόδημα: Το εισόδημα που υπολογίζεται με βάση αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης και δαπάνες απόκτησης περιουσιακών στοιχείων του φορολογούμενου και των εξαρτώμενων μελών του, όπως ορίζονται στον νόμο και φορολογείται όταν είναι υψηλότερο από το συνολικό πραγματικό εισόδημά του.

φορολογικό κάτοικο αλλοδαπής που αποκτά εισόδημα στην Ελλάδα και παρουσιάζει αναπηρία σε ποσοστό 80% και άνω, εφόσον προσκομίζονται τα οριζόμενα δικαιολογητικά.

Η απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος ισχύει, επίσης, στις παρακάτω κατηγορίες εισοδήματος:

- Σύνταξη που καταβάλλεται σε ανάπηρους πολέμου και σε θύματα ή οικογένειες θυμάτων πολέμου, καθώς και σε ανάπηρους ειρηνικής περιόδου, στρατιωτικούς γενικά, που υπέστησαν βλάβη κατά την εκτέλεση της υπηρεσίας τους ή τις οικογένειές τους.
- Αμοιβές που καταβάλλει η Παγκόσμια Ένωση Αναπήρων Καλλιτεχνών (V.D.M.F.K.) στα μέλη της, ζωγράφους με το πόδι και το στόμα, οι οποίοι είναι φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας, αποκλειστικά για την εργασία της ζωγραφικής που αμείβεται από την ως άνω Ένωση με συνάλλαγμα.

Σημείωση:

Τα χρηματικά ποσά που καταβάλλονται από τον Οργανισμό Προνοιακών Επιδομάτων και Κοινωνικής Αλληλεγγύης (ΟΠΕΚΑ) από 01.01.2019 και εξής, ως προνοιακές παροχές σε χρήμα σε άτομα με αναπηρία, δεν εμπίπτουν σε καμία κατηγορία εισοδήματος.

Το εξωϊδρυματικό επίδομα και κάθε συναφές ποσό που καταβάλλεται σε ειδικές κατηγορίες ατόμων με αναπηρίες, ανεξαρτήτως του φορέα που τα χορηγεί από την 01.01.2022, δεν αποτελούν εισόδημα (άρθ. 169 ν.4972/2022).

Τα ανωτέρω δεν φορολογούνται και δεν υπάγονται στην ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν.4172/2013. Τα εν λόγω ποσά μπορούν να καλύψουν τεκμήρια και να αναγραφούν στους κωδικούς 781-782 της δήλωσης φορολογίας εισοδήματος (Σχετικές οι Ε2105/2019 και Ε2077/2020).

3.3 Απαλλαγή από την εισφορά αλληλεγγύης

Εάν ανήκετε στην κατηγορία ατόμων με αναπηρία κάθε μορφής από 80% και άνω, τότε εξαιρείστε από την επιβολή της εισφοράς αλληλεγγύης.

Σημείωση:

Αυτή η απαλλαγή ισχύει για εισοδήματα από 01/01/2020.

Η ειδική εισφορά αλληλεγγύης του άρθρου 43Α του ν.4172/2013, καταργείται για όλα ανεξαιρέτως τα εισοδήματα που αποκτώνται από την 01.01.2023 και εφεξής ([άρθρο 177 ν.4972/2022](#)).

3.4 Μείωση στον φόρο κατά 200 ευρώ

Εάν εσείς ή ο/η σύζυγός σας ή τα εξαρτώμενα μέλη έχετε αναπηρία με ποσοστό τουλάχιστον 67%, τότε έχετε πρόσθετη **μείωση κατά 200 ευρώ στον φόρο** που θα προκύψει από την φορολογική σας δήλωση, ανεξάρτητα από την κατηγορία εισοδήματος.

Οι κωδικοί του εντύπου Ε1 που πρέπει να συμπληρώσετε στην περίπτωση αυτή βρίσκονται στον **Πίνακα 3. ΜΕΙΩΣΗ ΦΟΡΟΥ ΛΟΓΩ ΑΝΑΠΗΡΙΑΣ**.

Η συγκεκριμένη μείωση στον φόρο κατά 200 ευρώ ισχύει και για:

- Ανάπηρους αξιωματικούς, οπλίτες από πολεμική αιτία, καθώς και θύματα πολέμου εφόσον προσκομιστούν τα ενημερωτικά σημειώματα πληρωμής της σύνταξής τους, στα οποία αναγράφεται ο αριθμός μητρώου της σύνταξης, ο οποίος πρέπει να αρχίζει από 3 ή 4.
- Αξιωματικούς που υπέστησαν τραύμα ή νόσημα, που επήλθε λόγω κακουχιών σε πολεμική περίοδο, εφόσον προσκομιστεί βεβαίωση της αρμόδιας κρατικής υπηρεσίας που τους χορηγεί τις αποδοχές τους.
- Θύματα τρομοκρατικών ενεργειών εφόσον προσκομιστεί βεβαίωση από τον οικείο συνταξιοδοτικό φορέα ότι ο φορολογούμενος έχει αναγνωριστεί ως θύμα τρομοκρατικής ενέργειας και συνταξιοδοτείται για τον λόγο αυτό, βάσει του οικείου νομοθετικού πλαισίου, όπως ισχύει κάθε φορά.

3.5 Απαλλαγή από το τέλος επιτηδεύματος

3.5.1 Ορισμός

Υπόχρεοι σε καταβολή ετήσιου τέλους επιτηδεύματος είναι οι επιτηδευματίες, φυσικά και νομικά πρόσωπα και ασκούντες ελευθέριο επάγγελμα εφόσον τηρούν βιβλία με το απλογραφικό ή το διπλογραφικό σύστημα.

Εάν ανήκετε στην κατηγορία ατόμων με αναπηρία από 80% και άνω και είστε ελεύθερος επαγγελματίας ή έχετε ατομική επιχείρηση, τότε εξαιρείστε από την επιβολή του τέλους επιτηδεύματος.

3.6 Εξαίρεση από την πραγματοποίηση δαπανών για αγορές αγαθών και λήψη υπηρεσιών με ηλεκτρονικά μέσα πληρωμής

Εάν ανήκετε στην κατηγορία ατόμων με αναπηρία από 80% και άνω, τότε δεν έχετε την υποχρέωση χρήσης ηλεκτρονικών μέσων πληρωμής (π.χ. πληρωμή με πιστωτική ή χρεωστική κάρτα, πληρωμή μέσω λογαριασμού κ.α.), προκειμένου να κατοχυρώσετε την έκπτωση φόρου.

3.7 Απαλλαγές από τις ετήσιες αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης (τεκμήρια)

Τα τεκμήρια διαβίωσης, τα οποία ονομάζονται πλέον «αντικειμενικές δαπάνες διαβίωσης», είναι ποσά τα οποία, αντιπροσωπεύουν τις ελάχιστες ετήσιες δαπάνες χρήσης και συντήρησης περιουσιακών στοιχείων, όπως κατοικίες, αυτοκίνητα, σκάφη αναψυχής, αεροσκάφη και πισίνες, αλλά και ποσά που, αντιπροσωπεύουν τα ελάχιστα ετήσια έξοδα του φορολογούμενου για την ατομική του συντήρηση.

Από αυτά εξαιρούνται:

1. Ως δαπάνη διαβίωσης το Επιβατικό αυτοκίνητο Ιδιωτικής Χρήσης αναπήρου που απαλλάσσεται από τέλη κυκλοφορίας.
2. Ως προς την αγορά τους επιβατικά αυτοκίνητα Ιδιωτικής Χρήσης ειδικά διασκευασμένα για κινητικά ανάπηρους πάνω από 67%. Δηλαδή, εκείνα που διασκευάστηκαν ύστερα από άδεια της αρμόδιας αρχής για να οδηγούνται από πρόσωπα που παρουσιάζουν κινητική αναπηρία με ποσοστό πάνω από 67% ή για να μεταφέρουν αυτά τα πρόσωπα μαζί με τα αντικείμενα που είναι απαραίτητα για τη μετακίνησή τους.
3. Δαπάνες για ειδικά σχολεία ατόμων με ειδικές ανάγκες.
4. Δαπάνη που καταβάλλεται για οικιακούς βοηθούς, οδηγούς αυτοκινήτων, δασκάλους και λοιπό προσωπικό όταν εσείς ή πρόσωπο που συνοικεί μαζί σας και σας βαρύνει έχει αναπηρία 67% και άνω από διανοητική καθυστέρηση ή φυσική αναπηρία.

Σημαντικό:

Υποβάλετε τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος ηλεκτρονικά, συμπληρώνοντας τους κωδικούς που αντιστοιχούν στη δική σας περίπτωση.

Εφόσον η αναπηρία (δική σας ή μέλους της οικογενείας σας) εμφανίζεται στο σύστημα της ΑΑΔΕ, τότε θα προχωρήσει η εκκαθάριση της δήλωσής σας υπολογίζοντας τις απαλλαγές και ελαφρύνσεις που δικαιούστε.

Σε διαφορετική περίπτωση, θα ειδοποιηθείτε να αποστείλετε τα απαραίτητα δικαιολογητικά στην αρμόδια ΔΟΥ, προκειμένου να τα καταχωρήσει και να μπορεί να γίνει η εκκαθάριση της δήλωσής σας με τις ανάλογες ελαφρύνσεις/απαλλαγές.

3.8 Πιστοποίηση αναπηρίας για τη φορολογία εισοδήματος

Για την απαλλαγή από τον φόρο εισοδήματος και από την ειδική εισφορά αλληλεγγύης σημειώνεται ότι σε κάθε περίπτωση που ο φορολογούμενος λαμβάνει σύνταξη από ασφαλιστικό φορέα κύριας ασφάλισης, επειδή έχει αναπηρία σε ποσοστό τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), αρκεί να προσκομίζει βεβαίωση του συνταξιοδοτικού φορέα ή απόφαση συνταξιοδότησης ή απόφαση παράτασης της σύνταξης, από την οποία να προκύπτει ότι, κατόπιν ιατρικής κρίσης από την αρμόδια υγειονομική επιτροπή, συνταξιοδοτήθηκε με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον ογδόντα τοις εκατό (80%), ως και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η αναπηρία αυτή. Όταν η σύνταξη

αναπηρίας καθίσταται αυτοδίκαια οριστική (παρατείνεται για χρόνο αόριστο), για τους ασφαλισμένους όλων των Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, δεν απαιτείται εκ νέου ιατρική εξέταση από αρμόδια Υγειονομική Επιτροπή και για την απαλλαγή της από τον φόρο εισοδήματος απαιτείται:

1. απόφαση μονιμοποίησης της αναπηρικής σύνταξης (ή παράτασης επ' αόριστο) από τον αρμόδιο συνταξιοδοτικό φορέα και
2. γνωμάτευση της υγειονομικής επιτροπής Αναπηρίας όλων των Φορέων, Κλάδων και Τομέων Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης που τελούσε σε ισχύ κατά τη μονιμοποίηση της αναπηρικής σύνταξης, η οποία πιστοποιεί ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, είτε αυτή αφορά σε γνωμάτευση προ ΚΕ.Π.Α. Υγειονομικής Επιτροπής, είτε γνωμάτευση Υγειονομικής Επιτροπής ΚΕ.Π.Α. από 01/09/2011 και εξής (Γ23/312-30.12.2016 έγγραφο του Ι.Κ.Α.).

Στις ανωτέρω περιπτώσεις, ως αρμόδια υγειονομική επιτροπή, νοείται η υγειονομική επιτροπή οποιουδήποτε από τους Φορείς, Κλάδους και Τομείς Κοινωνικής Ασφάλισης και Κοινωνικής Αλληλεγγύης, καθώς και εκείνη, οι γνωματεύσεις της οποίας κατά τις οικείες διατάξεις, είναι υποχρεωτικές για τον ασφαλιστικό-συνταξιοδοτικό φορέα που χορηγεί τη σύνταξη. Περαιτέρω, γίνεται δεκτή και η γνωμάτευση που περιέχει ιατρική κρίση ανικανότητας για κάθε εργασία με ποσοστό αναπηρίας 80% και άνω, ενώ σε περίπτωση που η γνωμάτευση περιέχει οριστική κρίση ως προς το ποσοστό αναπηρίας ή ισχύει εφ' όρου ζωής, διατηρεί την ισχύ της και γίνεται δεκτή ανεξαρτήτως του χρόνου έκδοσής της ή της κατάργησης της υγειονομικής επιτροπής που τη χορήγησε, δηλαδή ακόμα και όταν πρόκειται για γνωμάτευση υγειονομικής επιτροπής προ ΚΕ.Π.Α. (σχετ. η Ε.2225/2021).

Σημαντικό:

Εάν ο φορολογούμενος διαθέτει περισσότερες από μία γνωματεύσεις αναπηρίας, του ίδιου ή διαφορετικών φορέων και ισχύουν και οι δύο μέσα στο φορολογικό έτος 2021, πιστοποιώντας διαφορετικά ποσοστά αναπηρίας, τότε λαμβάνεται υπόψη η γνωμάτευση με το υψηλότερο ποσοστό αναπηρίας.

Σε περίπτωση που έχει εκδοθεί γνωμάτευση από δευτεροβάθμια υγειονομική επιτροπή κατισχύει της γνωμάτευσης της πρωτοβάθμιας υγειονομικής επιτροπής.

Για τη μείωση του φόρου εισοδήματος κατά διακόσια (200) ευρώ, απαιτούνται τα ακόλουθα δικαιολογητικά, από τα οποία πιστοποιείται η ιδιότητα του φορολογουμένου ή του εξαρτώμενου μέλους του που δικαιούται την εν λόγω μείωση:

- Για πρόσωπα με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον εξήντα επτά τοις εκατό (67%), γνωμάτευση των οικείων υγειονομικών επιτροπών του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.) ή της Ανώτατης του Στρατού Υγειονομικής Επιτροπής (Α.Σ.Υ.Ε.).
- Για την πιστοποίηση του ποσοστού αναπηρίας 67% γίνονται δεκτές, εκτός από τις γνωματεύσεις της Α.Σ.Υ.Ε. και οι γνωματεύσεις που εκδίδονται από τις υγειονομικές επιτροπές της Α.Ν.Υ.Ε., Α.Α.Υ.Ε., της Α.Υ.Ε. της Ελληνικής Αστυνομίας και της Α.Υ.Ε. του Πυροσβεστικού Σώματος, καθόσον ενώ καταργήθηκαν όλες οι Επιτροπές πιστοποίησης αναπηρίας που λειτουργούσαν στους Φορείς Κοινωνικής Ασφάλισης,

στις νομαρχίες και το Δημόσιο, οι Ανώτατες Υγειονομικές Επιτροπές, Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή της Ελληνικής Αστυνομίας και την Ανώτατη Υγειονομική Επιτροπή του Πυροσβεστικού Σώματος, εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντά τους, για την πιστοποίηση της αναπηρίας του φορολογουμένου.

- Οι ήδη εκδοθείσες γνωματεύσεις πριν την 01.09.2011 (ημερομηνία έναρξης λειτουργίας του ΚΕ.Π.Α.) από τις υγειονομικές επιτροπές των νομαρχιών μπορούν να χρησιμοποιούνται για την αναγνώριση της υπόψη φορολογικής ελάφρυνσης επ' αόριστον, αν πρόκειται για επ' αόριστον κρίση, ή αλλιώς μέχρι την ημερομηνία που λήγει η ισχύς τους.

Προσοχή:

Σε όλες τις ανωτέρω γνωματεύσεις, προκειμένου να γίνουν δεκτές, θα πρέπει να διαπιστώνεται και να βεβαιώνεται ρητά το ποσοστό της αναπηρίας του προσώπου που αφορούν, καθώς και το χρονικό διάστημα που προβλέπεται ότι θα διαρκέσει η εν λόγω αναπηρία, ενώ, σε κάθε περίπτωση, θα πρέπει να είναι σε ισχύ το φορολογικό έτος για το οποίο ο ενδιαφερόμενος αιτείται την εφαρμογή των οικείων διατάξεων.

Για τη μείωση του φόρου κατά διακόσια (200) ευρώ δεν λαμβάνεται υπόψη επαγγελματική ή ασφαλιστική αναπηρία.

4 ΦΟΡΟΣ ΠΡΟΣΤΙΘΕΜΕΝΗΣ ΑΞΙΑΣ

4.1 Τι ισχύει γενικά

Ο λεγόμενος Φόρος Προστιθέμενης Αξίας (ΦΠΑ) είναι έμμεσος φόρος που επιβλήθηκε από το "Παράγωγο Δίκαιο" του Κοινοτικού Δικαίου στα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Είναι φόρος κατανάλωσης που εφαρμόζεται σε όλα σχεδόν τα αγαθά και τις υπηρεσίες που αγοράζονται και πωλούνται για χρήση ή κατανάλωση στην ΕΕ.

Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 98 της Οδηγίας 2006/112/ΕΚ του Συμβουλίου όπως ισχύει, τα κράτη μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης μπορούν να εφαρμόζουν έναν ή δύο μειωμένους συντελεστές ΦΠΑ στις παραδόσεις αγαθών και στις παροχές υπηρεσιών των κατηγοριών που περιλαμβάνονται στο Παράρτημα ΙΙΙ της ως άνω Οδηγίας.

Στη χώρα μας, σύμφωνα με το άρθρο 21 και το Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα Φ.Π.Α.

([ν.2859/2000](#)), με τα οποία ενσωματώθηκαν οι διατάξεις της ανωτέρω Οδηγίας, εφαρμόζεται μειωμένος 13% ή υπερμειωμένος 6 % συντελεστής ΦΠΑ για τα αγαθά που περιγράφονται στο Παράρτημα ΙΙΙ.

4.2 Η περίπτωση των ΑμεΑ

Ειδικότερα, στο Παράρτημα ΙΙΙ του Κώδικα ΦΠΑ, υφίστανται σχετικές προβλέψεις για αγαθά και υπηρεσίες που προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία και υπάγονται σε μειωμένο (13%) ή υπερμειωμένο (6%) συντελεστή ΦΠΑ. Για τα αγαθά αυτά πέραν της γενικής περιγραφής αυτών αναφέρεται και η δασμολογική κλάση στην οποία υπάγονται για λόγους πλήρους αποσαφήνισης.

Στα αγαθά αυτά, ενδεικτικά, περιλαμβάνονται:

- Ειδικές ανυψωτικές συσκευές (σκάλες, ανελκυστήρες, μηχανήματα ανεβοκατεβάσματος αναπήρων και παρόμοια),
- Αμαξάκια τύπου πολυθρόνας και άλλα οχήματα με κινητήρα ή άλλο μηχανισμό προώθησης,
- Είδη και συσκευές ορθοπεδικής και συσκευές για τη διευκόλυνση της ακοής στους κωφούς,
- Μπαστούνια και προγράμματα για ηλεκτρονικούς υπολογιστές τα οποία προορίζονται για την εξυπηρέτηση ατόμων με αναπηρία όρασης,
- Καθίσματα μπάνιου για αναπήρους,
- Συστήματα τραχειοστομίας και τραχειοσωλήνες.

5 ΦΟΡΟΣ ΜΕΤΑΒΙΒΑΣΗΣ ΑΚΙΝΗΤΟΥ

5.1 Ορισμός

Φόρος Μεταβίβασης Ακινήτου: Σε κάθε μεταβίβαση ακινήτου με αντάλλαγμα επιβάλλεται φόρος στην αξία του και υπόχρεος για την καταβολή του είναι ο αγοραστής. Πριν από τη σύνταξη του συμβολαίου μεταβίβασης, ο πωλητής και ο αγοραστής υποβάλλουν κοινή δήλωση Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτου (ΦΜΑ).

Σημαντικό:

Οι αρχικές εμπρόθεσμες δηλώσεις Φόρου Μεταβίβασης Ακινήτων που βρίσκονται σε περιοχές στις οποίες ισχύει το σύστημα αντικειμενικού προσδιορισμού αξίας ακινήτων, υποβάλλονται ψηφιακά μέσω της εφαρμογής [myPROPERTY](#) της ΑΑΔΕ από τον συμβολαιογράφο (Α. 1110/2022).

Λοιπές δηλώσεις, υποβάλλονται σε έντυπη μορφή μέσω της εφαρμογής «Τα Αιτήματά μου», στην ψηφιακή πύλη myAADE ή με αποστολή αυτών με ταχυδρομείο ή συστημένη επιστολή ή με κατάθεση στο πρωτόκολλο της αρμόδιας ΔΟΥ.

Σε κάθε περίπτωση για την υποβολή των δηλώσεων, αρμόδια είναι η ΔΟΥ φορολογίας εισοδήματος του αγοραστή.

5.2 Απαλλαγές από τον Φόρο Μεταβίβασης Ακινήτου

5.2.1 Τι ισχύει γενικά

Η φορολογική νομοθεσία προβλέπει την εξασφάλιση φορολογικών απαλλαγών σε περίπτωση αγοράς πρώτης κατοικίας.

5.2.2 Πότε ισχύει αυτή η απαλλαγή

Όταν πρόκειται για αγορά πρώτης κατοικίας (οικίας, διαμερίσματος ή οικοπέδου). Δηλαδή, όταν, κατά τον χρόνο της μεταβίβασης (απόκτησης) του ακινήτου, ούτε εσείς, ούτε άλλο μέλος της οικογένειάς σας έχετε δικαίωμα πλήρους κυριότητας, επικαρπίας ή οίκησης σε άλλο ακίνητο το οποίο καλύπτει τις στεγαστικές σας ανάγκες. Για να διαπιστωθεί η κάλυψη των στεγαστικών σας αναγκών εξετάζονται ειδικότερες προϋποθέσεις που έχουν σχέση τόσο με την προσωπική και οικογενειακή σας κατάσταση όσο και με τυχόν άλλο ακίνητο που κατέχετε.

Περισσότερες πληροφορίες για δικαιούχους και τις προϋποθέσεις απαλλαγής από τον ΦΜΑ θα βρείτε στο «[ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ ΤΗΣ ΑΑΔΕ](#) (ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2023)».

5.2.3 Η περίπτωση των ΑμεΑ

Ειδικά για ΑμεΑ με αναπηρία 67% και άνω, η ελληνική πολιτεία έχει μεριμνήσει ώστε η απαλλαγή για αγορά πρώτης κατοικίας να είναι μεγαλύτερη της ισχύουσας.

Ειδικότερα, η απαλλαγή παρέχεται:

- Για αγορά κατοικίας από άγαμο μέχρι ποσού 200.000 ευρώ, ενώ από άγαμο ο οποίος παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% μέχρι ποσού 250.000 ευρώ.
- Για αγορά κατοικίας από έγγαμο μέχρι ποσού 250.000 ευρώ, ενώ από έγγαμο ο οποίος παρουσιάζει αναπηρία τουλάχιστον 67% μέχρι ποσού 275.000 ευρώ. Στην περίπτωση αγοράς κατοικίας από έγγαμο που έχει προστατευόμενα τέκνα, ανεξάρτητα από την ηλικία τους, τα οποία παρουσιάζουν την ίδια αναπηρία, το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 25.000 ευρώ για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα του και κατά 30.000 ευρώ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα.
- Οι στεγαστικές ανάγκες αγάμου ή εγγάμου καλύπτονται με 70 τ.μ., ενώ οι στεγαστικές ανάγκες του αγάμου ή εγγάμου με ποσοστό αναπηρίας τουλάχιστον 67% καλύπτονται με 90 τ.μ.. Σε κάθε περίπτωση οι στεγαστικές ανάγκες προσαυξάνονται κατά 25 τ.μ. για τα δύο πρώτα τέκνα και 30 τ.μ. για κάθε επόμενο.
- Σε περίπτωση που αγοράζεται κατοικία, στο ποσό της απαλλαγής περιλαμβάνεται και η αξία μίας θέσης στάθμευσης αυτοκινήτου επιφανείας 20 τ.μ. και ενός αποθηκευτικού χώρου επιφανείας 20 τ.μ., με την προϋπόθεση να βρίσκονται στο ίδιο ακίνητο και να αποκτώνται συγχρόνως με το ίδιο συμβόλαιο αγοράς.

Πίνακας βασικών απαλλαγών

Αγορά πρώτης κατοικίας		
	τι ισχύει γενικά	τι ισχύει για ΑΜΕΑ
Αφορολόγητο ποσό για άγαμο	έως 200.000 ευρώ	έως 250.000 ευρώ
Αφορολόγητο ποσό για έγγαμο	έως 250.000 ευρώ	έως 275.000 ευρώ
Οι στεγαστικές ανάγκες πληρούνται με	70 τ.μ.	90 τ.μ.

Το ποσό αυτό προσαυξάνεται κατά 25.000 € για καθένα από τα δύο πρώτα τέκνα αυτού και κατά 30.000€ για το τρίτο και καθένα από τα επόμενα τέκνα του.

6 ΦΟΡΟΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΑΣ/ΓΟΝΙΚΗΣ ΠΑΡΟΧΗΣ/ΔΩΡΕΑΣ

6.1 Τι ισχύει γενικά

Στις περιουσίες που αποκτήθηκαν αιτία θανάτου, δωρεάς, γονικής παροχής, επιβάλλεται φόρος κληρονομιάς, γονικής παροχής, δωρεάς.

6.2 Ορισμός

Φόρος κληρονομιάς επιβάλλεται σε κάθε περιουσία που αποκτάται αιτία θανάτου που βρίσκεται στην Ελλάδα και ανήκει σε ημεδαπούς ή αλλοδαπούς, καθώς και στην κινητή περιουσία που βρίσκεται στο εξωτερικό και ανήκει σε Έλληνα ή σε αλλοδαπό υπήκοο που είχε την κατοικία του στην Ελλάδα.

Φόρος δωρεάς ή γονικής παροχής επιβάλλεται όταν δωρίζεται ή όταν μεταβιβάζεται με γονική παροχή περιουσιακό στοιχείο σε φυσικό ή νομικό πρόσωπο. Επιβάλλεται στα περιουσιακά στοιχεία κάθε μορφής (κινητά και ακίνητα), που βρίσκονται στην Ελλάδα, στα κινητά που βρίσκονται στο εξωτερικό και ανήκουν σε Έλληνα καθώς και στα κινητά που βρίσκονται στο εξωτερικό αλλοδαπού υπηκόου που δωρίζονται σε Έλληνα ή σε αλλοδαπό που έχει την κατοικία του στην Ελλάδα.

Οι φορολογούμενοι, ανάλογα με τη συγγενική τους σχέση με τον κληρονομούμενο ή τον δωρητή, κατατάσσονται σε τρεις (3) κατηγορίες, για καθεμιά από τις οποίες ισχύουν διαφορετικές φορολογικές κλίμακες με διαφορετικά αφορολόγητα ποσά και συντελεστές.

Επισήμανση:

Δηλώσεις φόρου κληρονομιάς /γονικής παροχής/δωρεάς υποβάλλονται μέσω της [εφαρμογής myPROPERTY](#) της ΑΑΔΕ. Ενημερωθείτε σχετικά με τη δυνατότητα αυτή μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE, στην ενότητα Συχνές Ερωτήσεις-Απαντήσεις για την [Ηλεκτρονική δήλωση φόρου Δωρεάς – Γονικής Παροχής](#) και για την [Ηλεκτρονική δήλωση φόρου Κληρονομιάς](#).

Σημαντικό:

Υπό ορισμένες προϋποθέσεις παρέχεται απαλλαγή της πρώτης κατοικίας από τον φόρο κληρονομιών ή από τον φόρο γονικής παροχής.
Περισσότερες πληροφορίες για τις προϋποθέσεις απαλλαγής και τα όρια χορήγησής της θα βρείτε στο «[ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ της ΑΑΔΕ \(ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2023\)](#)» «ΘΕΜΑΤΑ ΦΟΡΟΛΟΓΙΑΣ ΚΕΦΑΛΑΙΟΥ»

6.3 Η περίπτωση των ΑμεΑ

Τα άτομα με αναπηρία 67% και άνω, δικαιούνται έκπτωση 10% επί του φόρου κληρονομιάς, γονικής παροχής ή δωρεάς σε όλες τις κλίμακες.

Δεν ισχύει η μείωση αυτή δηλαδή, στις γονικές παροχές και δωρεές που φορολογούνται με αυτοτελή συντελεστή κατά το άρθρο 44 παρ. 2 του Κώδικα Διατάξεων Φορολογίας Κληρονομιών, Δωρεών, Γονικών Παροχών και Κερδών από Τυχερά Παιγνία, που κυρώθηκε με το πρώτο άρθρο του ν. 2961/2001 (ΦΕΚ 266 Α΄).

Επισημαίνεται, ότι η μείωση του φόρου κατά ποσοστό 10% λόγω αναπηρίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 29 παρ. 3 του Κώδικα, εφαρμόζεται στις γονικές παροχές και δωρεές προς τα πρόσωπα της Α΄ κατηγορίας, που εμπίπτουν στις διατάξεις του πεντηκοστού έκτου άρθρου του ν. 4839/2021.

6.4 Ειδικά για τον φόρο κληρονομιάς ή για περιπτώσεις γονικής παροχής

Αν ταυτόχρονα με τη μείωση του φόρου λόγω αναπηρίας συντρέχουν και οι προϋποθέσεις απαλλαγής λόγω απόκτησης πρώτης κατοικίας, τότε οφείλεται ο μικρότερος φόρος που προκύπτει από την εφαρμογή της φορολογικής κλίμακας και της απαλλαγής φόρου λόγω απόκτησης πρώτης κατοικίας.

7 ΕΝΦΙΑ

7.1 Ορισμός

Ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ), θεσπίστηκε από το έτος 2014 και επιβάλλεται σε όλα τα ακίνητα της χώρας (κτίσματα, οικόπεδα και αγροτεμάχια) με βάση την έκταση και τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά του κάθε ακινήτου.

7.2 Τι ισχύει γενικά

Ο Ενιαίος Φόρος Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) προκύπτει από την ακίνητη περιουσία που έχει κάποιος την 1^η Ιανουαρίου κάθε έτους. Ο φόρος υπολογίζεται με τα στοιχεία των ακινήτων όπως αυτά έχουν αναγραφεί στις υποβληθείσες Δηλώσεις Στοιχείων Ακινήτων (Ε9).

Η Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων υποβάλλεται υποχρεωτικά από όλα τα φυσικά πρόσωπα που έχουν ακίνητα ή εμπράγματα δικαιώματα επί ακινήτων στην Ελλάδα. Η πρώτη εφαρμογή ήταν την 01 Ιανουαρίου 2005. Σε περίπτωση μεταβολής της περιουσιακής κατάστασης του υπόχρεου την 01 Ιανουαρίου, υποβάλλεται δήλωση μεταβολής στοιχείων ακινήτων το αντίστοιχο έτος. Η Δήλωση Στοιχείων Ακινήτων (Ε9) υποβάλλεται ηλεκτρονικά μέσω της ψηφιακής πύλης myAADE και την εφαρμογή «Δήλωση Ε9/ΕΝΦΙΑ».

Οι δηλώσεις οι οποίες δεν μπορούν να υποβληθούν ηλεκτρονικά, υποβάλλονται μέσω της Εφαρμογής «Τα Αιτήματά μου», στην ψηφιακή πύλη myAADE, συνοδευόμενες από τα απαιτούμενα κατά περίπτωση δικαιολογητικά.

Οι δηλώσεις αυτές είναι:

- Οι δηλώσεις των αποβιωσάντων που υποβάλλονται είτε από όλους τους κληρονόμους του είτε από οποιονδήποτε από αυτούς και
 - Οι δηλώσεις των νομικών προσώπων, που έχουν διακόψει τις εργασίες τους.
- Περισσότερες πληροφορίες για την υποβολή της Δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων (Ε9) και Ενιαίου Φόρου Ιδιοκτησίας Ακινήτων (ΕΝΦΙΑ) θα βρείτε μέσω της ψηφιακής πύλης «myAADE», ακολουθώντας τη διαδρομή: myAADE > Ψηφιακές Υπηρεσίες > Δημοφιλείς Εφαρμογές > Δήλωση Ε9/ΕΝΦΙΑ και στο «[ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ της ΑΑΔΕ](#) (ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2023)».

7.3 Η περίπτωση των ΑμεΑ

7.3.1 Απαλλαγή 100 % από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων

Εάν εσείς ή ο/η σύζυγος ή οποιοδήποτε από τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς σας έχει πιστοποιημένη αναπηρία 80% και άνω, τότε δικαιούστε απαλλαγή 100 % από τον Ενιαίο Φόρο Ιδιοκτησίας Ακινήτων, εφόσον ισχύουν σωρευτικά οι παρακάτω προϋποθέσεις:

1. Το συνολικό οικογενειακό φορολογητέο εισόδημα του τελευταίου φορολογικού έτους δεν υπερβαίνει τις 12.000 ευρώ, προσαυξημένο κατά 1.000 ευρώ για τον ή τη σύζυγο ή συμβιούντα και κάθε εξαρτώμενο μέλος.
2. Το σύνολο της επιφάνειας των κτισμάτων στα οποία έχετε δικαιώματα πλήρους ή φιλής κυριότητας ή επικαρπίας είτε εσείς ή ο/η σύζυγός σας είτε τα εξαρτώμενα τέκνα της οικογένειάς σας δεν υπερβαίνει τα 150 τετραγωνικά μέτρα.
3. Την 01 Ιανουαρίου του έτους φορολογίας είστε φορολογικοί κάτοικοι Ελλάδας.

7.3.2 Χορήγηση απαλλαγής κατά την εκκαθάριση της Δήλωσης Στοιχείων Ακινήτων (Ε9)

Η πληροφορία για την αναπηρία για εσάς ή τον/τη σύζυγο ή τον συμβιούντα λαμβάνεται από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους, για το οποίο έχει λήξει κατά τον χρόνο φορολογίας η προθεσμία υποβολής των δηλώσεων φορολογίας εισοδήματος, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4172/2013 ή από τα αρχεία των Κέντρων Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕΠΑ) ή την Εφαρμογή των ΔΟΥ «Καταχώρηση Αναπηριών».

Εφόσον το τέκνο υποβάλλει δήλωση φορολογίας εισοδήματος, η πληροφορία για την αναπηρία λαμβάνεται από την Εφαρμογή των ΔΟΥ «Καταχώρηση Αναπηριών» ή από τα αρχεία των αρμόδιων για την πιστοποίηση της αναπηρίας υπηρεσιών ή από τη δήλωση φορολογίας εισοδήματος του τελευταίου φορολογικού έτους του τέκνου.

Στις περιπτώσεις κατά τις οποίες οι σύζυγοι ή και τα εξαρτώμενα τέκνα υποβάλλουν χωριστές δηλώσεις φόρου εισοδήματος σε διαφορετικές ΔΟΥ, η έκπτωση χορηγείται με απόφαση του προϊσταμένου της ΔΟΥ εισοδήματος του συζύγου/πατέρα, η οποία είναι δεσμευτική. Αν δεν υπάρχει σύζυγος, η έκπτωση χορηγείται με απόφαση του προϊσταμένου της ΔΟΥ εισοδήματος της μητέρας, η οποία είναι δεσμευτική.

Στις περιπτώσεις στις οποίες δεν έχει χορηγηθεί η έκπτωση ή η μείωση του φόρου και ο φορολογούμενος θεωρεί ότι δικαιούται την απαλλαγή, απαιτείται η υποβολή αίτησης με την προσκόμιση των απαιτούμενων δικαιολογητικών, τα οποία πρέπει να ισχύουν την 01 Ιανουαρίου του έτους φορολογίας.

Η υποβολή του αιτήματος για χορήγηση μείωσης ή απαλλαγής ΕΝΦΙΑ καθώς και των απαραίτητων δικαιολογητικών μπορεί να γίνει ψηφιακά, μέσω της πλατφόρμας «**Τα Αιτήματά μου**», στην ψηφιακή πύλη myAADE ,επιλέγοντας «Διαθέσιμες Διαδικασίες» → «Φορολογικές Διαδικασίες» → «Κεφάλαιο»→ «Αίτηση για χορήγηση μείωσης ή απαλλαγής στον ΕΝΦΙΑ».

8 ΕΠΙΒΑΤΙΚΑ ΑΥΤΟΚΙΝΗΤΑ

8.1 Τέλος Ταξινόμησης

8.1.1 Τι ισχύει γενικά

Εάν έχετε την κύρια κατοικία σας στην Ελλάδα, είτε είστε Έλληνας πολίτης είτε αλλοδαπός, και επιθυμείτε να μεταφέρετε όχημα εντός της χώρας, είστε υποχρεωμένος, βάσει νόμου, μετά από την καταβολή των οφειλόμενων δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων (εισαγωγικό δασμό, ΦΠΑ και τέλος ταξινόμησης, κατά περίπτωση) και την έκδοση πιστοποιητικού, να ταξινομήσετε το όχημα, προκειμένου να σας χορηγηθούν ελληνικές πινακίδες.

Οι συντελεστές τέλους ταξινόμησης, οι οποίοι καθορίζονται ανάλογα με τη φορολογητέα αξία των αυτοκινήτων, διαφοροποιούνται περαιτέρω, σύμφωνα με την εκπεμπόμενη μάζα διοξειδίου του άνθρακα (CO₂) και τις προδιαγραφές του προτύπου εκπομπών ρύπων (Euro), ως προς την ταξινόμηση, που αυτά πληρούν εκ κατασκευής.

Μετά την καταβολή των δασμοφορολογικών επιβαρύνσεων, εκδίδεται πιστοποιητικό ταξινόμησης οχημάτων.

Με κοινή υπουργική απόφαση των Υπουργείων Οικονομικών και Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων, καθιερώνεται ενιαίος τύπος πιστοποιητικού ταξινόμησης για όλες τις κατηγορίες οχημάτων, που φέρει τον τίτλο «Πιστοποιητικό Ταξινόμησης Οχημάτων».

8.1.2 Η περίπτωση των ΑμεΑ

Απαλλαγή από το Τέλος Ταξινόμησης Επιβατικού Αυτοκινήτου

Εάν είστε ανάπηρος Έλληνας πολίτης ή πολίτης άλλου κράτους – μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα, δικαιούστε απαλλαγή από το τέλος ταξινόμησης για το επιβατικό αυτοκίνητο που θα τελωνίσετε.

Αρμόδια για την απαλλαγή είναι η Τελωνιακή Αρχή τελωνισμού του αυτοκινήτου. Η ατέλεια χορηγείται με την κατάθεση συγκεκριμένων δικαιολογητικών και ισχύει καθ' όλη τη διάρκεια ζωής του ατόμου με αναπηρία.

Περισσότερες Πληροφορίες μπορείτε να βρείτε στην ιστοσελίδα της ΑΑΔΕ:
<https://www.aade.gr/teloneia/polites/atoma-me-anapiries-amea>

Δικαιούχα Πρόσωπα:

- Ανάπηροι Έλληνες πολίτες και πολίτες των άλλων κρατών - μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης με κατοικία στην Ελλάδα.
- Ανάπηροι πολέμου, αξιωματικοί και οπλίτες, των τριών κλάδων των Ενόπλων Δυνάμεων, Αξιωματικοί των Σωμάτων Ασφαλείας, του Πυροσβεστικού και του Λιμενικού Σώματος.
- Στελέχη και Αξιωματικοί των Ενόπλων Δυνάμεων και των Σωμάτων Ασφαλείας, οι οποίοι έχουν τεθεί σε κατάσταση Πολεμικής Διαθεσιμότητας ή Μόνιμης Διαθεσιμότητας και δεν λαμβάνουν σύνταξη.

Περισσότερες πληροφορίες σχετικά με την απαλλαγή από τα Τέλη Ταξινόμησης ΙΧ επιβατικών αυτοκινήτων που παραλαμβάνονται από Άτομα με Αναπηρίες θα βρείτε στην ψηφιακή πύλη myAADE, στην ενότητα «[Συχνές Ερωτήσεις-Απαντήσεις](#)» ακολουθώντας τη διαδρομή: www.aade.gr > **Τελωνεία > Πληροφορίες προς πολίτες > Άτομα με Αναπηρίες (ΑμεΑ)** .

Δικαιολογητικό πιστοποίησης της αναπηρίας:

- **Ιατρική γνωμάτευση των οικείων Υγειονομικών Επιτροπών του ΚΕ.Π.Α. του ΕΦΚΑ ή της Α.Σ.Υ.Ε. βάσει της οποίας:**
- καθορίζεται το ποσοστό αναπηρίας
- η αντιστοίχιση με τις ανωτέρω αναφερόμενες παθήσεις
- η πιστοποίηση ότι η πάθηση είναι ΔΙΑ ΒΙΟΥ.

Δικαιούμενος κυβισμός αυτοκινήτου:

Έως 1.650 κ.ε. και υπό προϋποθέσεις <2.650 κ.ε. ή/και 3.650 κ.ε.

Ισχύον περιοριστικό διάστημα τελωνειακής παρακολούθησης:

Επτά (7) έτη από την ημερομηνία τελωνισμού του αυτοκινήτου.

Ανανέωση του δικαιώματος απαλλαγής:

Μετά την πάροδο του περιοριστικού διαστήματος των επτά (7) ετών.

Ανήλικα δικαιούχα ΑμεΑ:

Το δικαίωμα αυτό παραχωρείται σε εκείνον που ασκεί τη γονική μέριμνα ή για οποιοδήποτε λόγο έχει την επιτροπεία.

Οδήγηση του αυτοκινήτου:

Επιτρέπεται εκτός από τον ίδιο τον ανάπηρο, να οδηγούν ο αυτοκίνητο και ένα ή δύο άλλα πρόσωπα, ύστερα από έγκριση της αρμόδιας Τελωνειακής Αρχής τελωνισμού του αυτοκινήτου, υπό τον όρο ότι θα επιβαίνει στο αυτοκίνητο το δικαιούχο πρόσωπο.

Τελωνειακή αποδέσμευση από τους νόμιμους κληρονόμους:

Εντός προθεσμίας δύο (2) ετών από την ημερομηνία θανάτου του δικαιούχου προσώπου. Επίσης, παρέχεται η δυνατότητα τελωνειακής αποδέσμευσης από τους νόμιμους κληρονόμους, **μέσω μεταβίβασης σε άλλο δικαιούχο της απαλλαγής πρόσωπο.**

8.2 Τέλη Κυκλοφορίας

8.2.1 Τι ισχύει γενικά

Πρόκειται για φόρο που επιβάλλεται ετησίως στα αυτοκίνητα οχήματα, το ύψος του οποίου εξαρτάται από μια σειρά παραγόντων, με κυριότερο τον κυλινδρισμό του κινητήρα ή τις εκπομπές διοξειδίου του άνθρακα CO₂ αναλόγως του έτους 1ης ταξινόμησης στην Ελλάδα/ΕΕ/ΕΟΧ του αυτοκινήτου.

8.2.2 Η περίπτωση των ΑμεΑ

Απαλλαγή από τα Τέλη Κυκλοφορίας Επιβατικού Αυτοκινήτου

Άτομα με αναπηρίες ορισμένων κατηγοριών, δικαιούνται απαλλαγή από την ετήσια πληρωμή τελών κυκλοφορίας για το όχημά τους.

Για να δείτε εάν εμπίπτετε σε μία από τις απαλλασσόμενες κατηγορίες, διαβάστε το [«ΕΓΧΕΙΡΙΔΙΟ ΕΡΩΤΗΣΕΩΝ ΑΠΑΝΤΗΣΕΩΝ ΣΕ ΦΟΡΟΛΟΓΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ της ΑΑΔΕ \(ΑΘΗΝΑ, ΜΑΙΟΣ 2023\)»](#).

Το δικαίωμα της απαλλαγής δύναται να παραχωρείται και στο πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα ή έχει την επιτροπεία ανηλίκου αναπήρου και έως την ενηλικίωσή του. Η απαλλαγή αφορά ένα μόνο όχημα, έστω και αν το πρόσωπο αυτό έχει τη γονική μέριμνα ή την επιτροπεία σε περισσότερους του ενός ανήλικους αναπήρους.

Προϋποθέσεις και όροι για την απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας:

1. Η κυριότητα του οχήματος πρέπει να ανήκει **100%** στο πρόσωπο που έχει την αναπηρία ή στο πρόσωπο που ασκεί τη γονική μέριμνα ή έχει την επιτροπεία (έως την ενηλικίωση του ανήλικου ανάπηρου).
2. Η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας χορηγείται για ένα μόνο επιβατικό ΙΧ αυτοκίνητο όχημα.
3. Το επιβατικό αυτοκίνητο πρέπει να έχει κυλινδρισμό κινητήρα έως 1.650 κ.εκ.

Σημείωση:

Κατ' εξαίρεση, τα επιβατικά αυτοκίνητα δύνανται να έχουν κυλινδρισμό κινητήρα ανώτερο των 1.650 κυβικών εκατοστών, εφόσον ο ανάπηρος έχει πλήρη παράλυση των κάτω άκρων ή αμφοτερόπλευρο ακρωτηριασμό αυτών.

Συγκεκριμένα:

- έως **2.650 κ.εκ.** εάν η αναπηρία είναι 80% και άνω.
- έως **3.650 κ.εκ.** εάν η αναπηρία είναι 100%.

8.2.3 Διαδικασία Χορήγησης της Απαλλαγής

Η απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας χορηγείται μόνο με την έκδοση σχετικής απόφασης του Προϊσταμένου της αρμόδιας ΔΟΥ και αφορά στα επόμενα έτη από την έκδοσή της και για όσα έτη ορίζει κατά περίπτωση είτε γνωμάτευση από υγειονομική επιτροπή του Κέντρου Πιστοποίησης Αναπηρίας (ΚΕ.Π.Α.), είτε γνωμάτευση των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος.

Εξαίρεση:

Τα νέα οχήματα λαμβάνουν απαλλαγή και για το πρώτο έτος κατά το οποίο ταξινομούνται.

Απαραίτητα Δικαιολογητικά

Για τη χορήγηση της απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας πρέπει να κατατεθούν στην αρμόδια ΔΟΥ τα ακόλουθα δικαιολογητικά:

- Αίτηση με την οποία ζητάτε την απαλλαγή από τα τέλη κυκλοφορίας.
- Άδεια κυκλοφορίας.
- Υπεύθυνη δήλωση ότι δεν έχετε άλλο όχημα στο οποίο να έχει χορηγηθεί απαλλαγή τελών κυκλοφορίας.
- Για τους ένστολους (ν. 490/1976) παθόντες την αναπηρία εν υπηρεσία και εξαιτίας αυτής: Γνωμάτευση των Ανώτατων Υγειονομικών Επιτροπών του Στρατού (Α.Σ.Υ.Ε.), του Ναυτικού (Α.Ν.Υ.Ε.), της Αεροπορίας (Α.Α.Υ.Ε.), της Ελληνικής Αστυνομίας και του Πυροσβεστικού Σώματος
- Για τους πολίτες: Γνωμάτευση Πιστοποίησης Αναπηρίας από Πρωτοβάθμια ή Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή των ΚΕ.Π.Α. ή της Α.Σ.Υ.Ε.
- Υπεύθυνη δήλωση, με την οποία δηλώνετε ότι δεν έχετε προσφύγει στη Δευτεροβάθμια Υγειονομική Επιτροπή των ΚΕ.Π.Α.
- Ιατρική βεβαίωση αρμόδιας υγειονομικής επιτροπής αναφορικά με αποτελέσματα εξέτασης για τη χορήγηση της απαλλαγής από τα τέλη κυκλοφορίας (συνήθως αναγράφεται στο σώμα της Γνωμάτευσης).

Μετά την εξέταση των κατά περίπτωση δικαιολογητικών εκδίδεται η σχετική απόφαση από τον Προϊστάμενο ΔΟΥ.

Η υποβολή του αιτήματος απαλλαγής καθώς και των απαραίτητων δικαιολογητικών μπορεί να γίνει ψηφιακά, μέσω της πλατφόρμας «**Τα Αιτήματά μου**» στην ψηφιακή πύλη myAADE.

Σημείωση:

Εάν είστε ανάπηρος πολίτης κράτους μέλους της Ευρωπαϊκής Ένωσης και διαμένετε στην Ελλάδα, καλείστε να προσκομίσετε επιπλέον δικαιολογητικά, τα οποία αφορούν στην ταυτότητα και στην υπηκοότητα, στον τόπο διαμονής και στα στοιχεία εργασίας σας.

Ανεξάρτητη Αρχή Δημοσίων Εσόδων
Γενική Διεύθυνση Φορολογικών Λειτουργιών
Διεύθυνση Φορολογικής Συμμόρφωσης